

czystość na której autor omawianej pracy znalazł się wśród obchodzących 50-lecie pracy w zawodzie.

W książce, której głównym zadaniem było ukazanie pracy księgarzy, autor opiera się nie tylko na własnych wspomnieniach, korzysta także z innych dostępnych źródeł. Uzupełnieniem opracowania są liczne indeksy, m.in. księgarzy - ofiar wojny, zestawienia własnych wydawnictw, firm księgarskich i t.p. W formie materiału ilustracyjnego autor zamieścił portrety księgarzy, wydawców, pracowników różnych księgarni, a także sygnety wielu firm wydawniczych.

Prezentowane wydawnictwo stanowi cenny wkład do historii polskiego księgarstwa.

Zofia Milaniuk

RECENZJA:

R.S. Gilarewski: Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo.

Tendencje rozwoju i nauczania. Tłum. z ros. W-wa, PAN Ośrodek Informacji Naukowej. 1976 251 s. + 2 tab.

Jedną z nowszych pozycji szkoleniowych wydanych przez Ośrodek Informacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk jest praca Gilarewskiego przedstawiająca wyniki badań nad kierunkami i tendencjami rozwoju bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

Poruszając zagadnienia współczesnego nauczania obu tych dyscyplin, autor oparł się przede wszystkim na analizie treści podręczników oraz uaktualnionych materiałach szkoleniowych, danych, nie ulegających stosunkowo szybkim zmianom. W załącznikach wiele miejsca poświęcił wykazowi książek analizowanych m.in. od strony językowej, wg rodzajów wydawnictw i dyscyplin, a także od strony ich treści.

Obecnie obok bibliotekoznawstwa rozwija się nowa gałąź wiedzy - informacja naukowa. Zdaniem autora, jest to dyscyplina naukowa zajmująca się badaniem struktury i ogólnych właściwości informacji naukowej oraz wszystkich procesów komunikacji naukowej. Rzeczpatrując tę nową dyscyplinę, Gilarewski podkreśla jej odrębność ale też zaznacza konieczność wzajemnego powiązania obu tych nauk, bo - jak dalej pisze - posiadają one wspólne kierunki i problemy. Systemy kształcenia kadry bibliotecznej omawia na przykładzie Związku Radzieckiego, gdzie informatyka jest nauką młodą; Stanów Zjednoczonych, gdzie kształcenie kadry informacyjnej ściśle wiąże się z kształceniem bibliotekarzy oraz Wielkiej Brytanii. W nauczaniu obu tych gałęzi wiedzy szczególne znaczenie mają takie czynniki jak wzrost ilościowy literatury naukowej, jej starzenie się oraz rozproszenie publikacji w czasopiśmie. Sporo miejsca poświęca autor mechanizacji i automatyzacji bibliotek. Opierając się na wypowiedzi amerykańskiego bibliotekarza V. Clappa podkreśla, że kamieniem węgielnym w rozwoju bibliotek, podobnie jak kiedyś był wynalazek druku i powstanie katalogu kartkowego, są w naszych czasach środki reprografii i mikroreprodukcji, a także zastosowanie komputerów do przetwarzania informacji semantycznej. Na tych najnowszych zdobyczach wiedzy powinno więc opierać się nauczanie bibliotekarstwa i informacji naukowej zarówno w krajach wysoko rozwiniętych, jak też w rozwijających się. Ponieważ obie te dyscypliny różnią się w swoich podstawowych zadaniach i ostatecznych celach, pracownikom informacji stawia się inne zadania, a mianowicie:

- 1/ specjalizowanie się w jednej z dziedzin nauki lub techniki i,
- 2/ większe zainteresowanie informacją niż dokumentami, w której się one znajduje. Kształcenie kadr bibliotecznych w obu tych dzie-

dzinach pociąga za sobą przygotowanie i opracowanie odpowiednio różnych - pod względem przeznaczenia i treści - podręczników.

Do pracy R. Gilarewski dołączył bogatą bibliografię w tym też wybranych publikacji polskich. Ciekawie przedstawia się analiza dwu załączonych tabel: zbiorczej tabeli analizowanych książek oraz makieta wzajemnego cytowania książek. Szczególnie warta jest odnotowania tabela druga.

Omawiana książka stanowi duży wkład do materiałów szkoleniowych ze względu na dużą ilość analizowanych pozycji zagranicznych oraz ukazanie różnych problemów nurtujących współczesne bibliotekarstwo.

Zofia Milaniuk

RECENZJA

F.N. Withers: Normes pour l'établissement des services de bibliothèques: enquête internationale.

Paris 1975 Les Presses de l'UNESCO s. 485, tab.

W wydawanej przez UNESCO serii "Documentation, bibliothèques et archives. Études et recherches" ukazała się szósta z kolei książka, która jest efektem ankiety przeprowadzonej przez F.N. Withersa, działającego z ramienia IFLA na zlecenie UNESCO. Pierwszy tego typu dokument opracowany przez tegoż autora został opublikowany w 1970 r. i spotkał się z dużym uznaniem. Postanowiono przeprowadzić jego aktualizację oraz rozszerzyć pole badań na większą liczbę krajów.

Publikacja przeznaczona jest dla funkcjonariuszy administracji państwowej, oficjalnych urzędów oraz innych instytucji i osób zaj-